«Затверджую»
Директор Хустського професійного ліцею
_____І.М. Роман

Програма вступного інструктажу для учнів ліцею

м.Хуст. 2015р.

Програма вступного інструктажу
для учнів ліцею

І. Загальні відомості про навчальний заклад, його структуру(кабінети, лабораторії, майстерні, спортзали тощо). Види та джерела небезпеки в навчальних приміщеннях, на спортивних майданчиках, навчально - дослідних ділянках тощо.

Програму вступного інструктажу розроблено відповідно до „Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу”, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563.

Час початку і закінчення занять в закладі освіти встановлюється у відповідності з навчальним розкладом і затверджується директором. Обов’язковим є навчання учнів безпечним умовам праці та інструктування з безпеки життєдіяльності. Проведення інструктажів та перевірка знань з питань техніки безпеки здійснюється у межах навчальної програми і оформлюється відповідно у журналі інструктажу. Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також при зарахуванні або оформленні до ліцею. З учнями проводиться вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності та фіксується у журналах. Учні, які інструктуються, розписуються в журналі. Виконання вимог правил з техніки безпеки учнями є обов’язковим у роботі, спрямованій на організацію безпечних та здорових умов праці учнів, під час проведення занять у навчальних кабінетах, кабінетах підвищеного ризику: майстерні (знаходиться на І поверсі, окреме приміщення), спортивному залі (знаходиться на І поверсі); кабінетах: хімії (знаходиться на ІІ поверсі), фізики (знаходиться на ІІ поверсі), біології (знаходиться на ІІ поверсі), іінформатики (знаходиться на ІІ поверсі). Усі кабінети підвищеного ризику, спортивний майданчик, є обєктами небезпеки, тому необхідно дотримуватися Правил безпеки під час роботи.

У кабінетах фізики та хімії учням забороняється працювати із реактивами, електричними та іншими нагрівальними приладами без догляду вчителя, керівника. Забороняється використовувати електроприлади із пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них легкозаймисті рідини, обгортати папером або тканиною електричні лампи, заклеювати ділянки електропроводки легкозаймистою тканиною, папером; працювати на несправному обладнанні. Під час практичних та лабораторних занять у кабінетах підвищеного ризику виконувати лише ту роботу, з якої пройдено інструктаж, чітко дотримуючись вимог інструкції з охорони праці. У хімічній лабораторії при виявленні запаху газу повідомити вчителя.

Відповідно до графіка територіальних медичних об’єднань у навчальному закладі проводяться щорічні поглиблені огляди учнів.

Для підлітків віком 16-17 років встановлені такі граничні норми переміщення та підіймання важких речей: для юнаків – 12,6 кг; для дівчат – 6,3 кг.

ІІ. Загальні правила поведінки під час навчально - виховного процесу. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що сталися в навчальних закладах.

Безпека життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу в закладі ґрунтується на свідомому і сумлінному виконанні правил. Основні види життєдіяльності в закладі освіти - це праця, навчання, гра, творчість. Під час знаходження в навчальному закладі потрібно усвідомлювати наслідки своїх дій, щоб не створити небезпечну ситуацію, виробивши відчуття особистої безпеки та безпеки оточуючих; розуміти те, що безпека, перш за все, залежить від кожної людини, її ставлення до навколишнього середовища та інших людей. У процесі навчання учні оволодівають різними виробничими професіями, їх залучають до суспільно корисної, продуктивної праці.

Усі учасники навчально – виховного процесу при зарахуванні до закладу освіти і в процесі здобуття освіти проходять інструктаж (навчання) з питань безпеки життєдіяльності, надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, правильних дій при виникненні надзвичайної ситуації, правил дорожнього руху.

Учні, вихованці закладу освіти зобов’язані :

• Виконувати вимоги з безпеки життєдіяльності, передбачені відповідними правилами та інструкціями, дотримуватися дисципліни, навчатися сумлінно;
• Берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо, бережливо ставитися до майна школи;
• Сумлінно дотримуватись правил особистої гігієни і санітарних норм на місці праці;
• Виконувати лише ту роботу, яку доручив учитель, керівник;
• Не входити до навчального кабінету без дозволу вчителя;
• Не підходити до відкритих вікон, починаючи з ІІ поверху;
• Не бігати в класах, коридорах навчального закладу під час навчально-виховного процесу;
• Не підходити близько до внутрішніх балконів та не перехилятися через них, не спускатися перилами сходів;

• Не допускати грубощів, образ, застосуванні протиправних дій у вирішенні конфліктних ситуацій до оточуючих;
• Не приносити до школи небезпечні предмети (ріжучі, колючі, вибухові, вогненебезпечні предмети, газові балончики, петарди та інше);
• Не палити;
• Під час проведення уроків не покидати навчальний кабінет без дозволу вчителя;
• Не виносити з ліцею матеріальні цінності;
• Співпрацювати з адміністрацією навчального закладу щодо створення безпечних умов для навчання (повідомляти про всі недоліки, які можуть призвести до небезпеки життєдіяльності під час навчально-виховного процесу.

Рекомендації щодо поведінки учнів:

• Під час навчально-виховного процесу учням слід намагатися діяти так, щоб не викликало неприємних почуттів інших людей:
• Перш ніж щось зробити чи сказати, слід оцінювати наслідки своєї поведінки за допомогою почуттів. Для цього уявити, як розвиваються події і які виникнуть почуття у оточуючих (вчителів, адміністрації навчального закладу, учнів);
• Якщо ці почуття неприємні, такий варіант поведінки неприйнятий, слід обрати інший;
• Якщо ці почуття приємні, даний варіант є прийнятним.

Обставинами та причинами найбільш характерних нещасних випадків є:

• Травмування внаслідок протиправних дій інших осіб (бійки між учнями під час перерв у коридорах, на вулиці);
• Невиконання учнями, вихованцями правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в спортивному залі та на майданчику;
• Невиконання учнями вимог інструкцій з безпеки життєдіяльності (біг по коридорах під час перерв, дитячі пустощі під час прийому їжі в їдальні). Виконання вимог інструкцій, нормативних актів з безпеки життєдіяльності, правил безпечної роботи під час навчально-виховного процесу, співпраця з адміністрацією навчального закладу щодо створення безпечних умов для навчання є запорукою безпеки вас і оточуючих .

ІІІ. Вимоги пожежної безпеки в навчальному закладі. Знайомство з Правилами пожежної безпеки для закладів, установ організацій і підприємств системи освіти України. Правила поведінки під час пожежі в навчальному закладі.

Кожен учень зобов'язаний знати і точно виконувати правила пожежної безпеки, а при виникненні пожежі, заспокоївшись, виконувати вимоги інструкції та вказівки дорослих щодо виходу у небезпечне місце від вогню. У приміщеннях та на території закладу освіти забороняється палити і розкидати запалені сірники, застосовувати в приміщеннях відкритий вогонь (паяльні лампи, факели тощо). На території навчального закладу не дозволяється розкладання вогнищ, спалювання сміття, відходів, пакувальних матеріалів.

Слід постійно утримувати робоче місце в чистоті. Використовувати пожежні рукавиці, пожежний інвентар та інструменти тільки за призначенням. Не використовувати у приміщеннях електрокип'ятильники, чайники та інше (окрім місць, спеціально відведених і обладнаних для цього), не залишати без нагляду ввімкнені в електромережу кондиціонери, комп'ютери , радіоприймачі тощо.

Під час експлуатації електроустановок не дозволяється:

• Використовувати кабелі і проводи із пошкодженою ізоляцією або такою ізоляцією, що втратила захисні властивості;
• Залишати під напругою електричні проводи і кабелі з неізольованими кінцями;
• Переносити ввімкнені прилади та ремонтувати обладнання, яке знаходиться під напругою;
• Залишати без догляду ввімкнені в електромережу нагрівальні прилади, обладнання;
• Користуватися пошкодженими (несправними) розетками;
• Зав'язувати і скручувати електропроводи;
• Застосовувати саморобні подовжувачі, яку не відповідають вимогам ПУЕ щодо переносних (пересувних) електропроводів .

Забороняється самостійно усувати несправності електромережі і електрообладнання.

Черговим учням після закінчення навчально-виховного процесу відключити освітлення (за винятком чергового освітлення, яке повинно працювати цілодобово), оглянути приміщення, переконатися у відсутності порушень, що можуть призвести до пожежі, і тільки після цього замкнути двері. У разі виявлення порушень доповісти черговому вчителюю, класному керівнику, керівнику навчального закладу або працівнику, який його заміщує.

Кожен учасник навчально-виховного процесу, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, підвищення температури в приміщенні тощо),зобов'язаний : негайно повідомити про це за тел. 101 до пожежної частини (при цьому слід чітко назвати адресу об'єкта, місце виникнення пожежі, а також своє прізвище); задіяти систему сповіщення людей про пожежу почувши сигнал сповіщення про пожежу,

розпочати евакуацію під керівництвом дорослих з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуацію. Забороняється використовувати пожежний інвентар та обладнання для потреб, не пов'язаних із пожежегасінням.

Правила поведінки під час пожежі в навчальному закладі у випадку, коли поруч з учнем нема дорослої людини:

1. Пожежа у твоєму класі, приміщенні навчального закладу, в якому ти знаходишся:

• Якщо можеш вийти з класу через двері, рятуйся сам і допоможи іншим людям;

• Якщо вихід перекрито вогнем, але ти знаходишся не вище другого поверху або поряд є дерево чи пожежна драбина, вибирайся з класу через вікно;

• Під час пожежі не можна ховатися в глухі кути, під парти, шафи, у коморі тощо;

• Захищай органи дихання і закрий щілини під дверима (краще вологими ганчірками);

• Подавай сигнали рятувальникам.

2. Пожежа в коридорі навчального закладу;

• Перш ніж визирнути в коридор, торкнися тильною стороною долоні ручки вхідних дверей. Якщо вона гаряча , не відчиняй, там пожежа;

• Якщо ручка дверей холодна, визирни в коридор. Якщо там вогонь або багато диму, зачини двері;

• Якщо диму небагато, але він йде знизу, це означає, що пожежа на нижніх поверхах. Не спускайся вниз, зайди в клас, зачини двері, чекай на допомогу рятувальників;

• Якщо неможливо залишити приміщення і в тебе є мобільний зв'язок, зателефонуй за номером 101, щоб повідомити про себе. Зачинися у приміщенні з виходом до вікна;

• Якщо пожежа сталася вище поверхом, спускайся вниз сходами, попередньо захистивши органи дихання, .

IV. Радіаційна безпека, дії у разі надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру

Можливі надзвичайні ситуації та висновки з оцінки обстановки, яка може скластися в разі їх виникнення.

• Радіоактивне забруднення та зараження місцевості в разі аварії на ЧАЕС;

• Зараження сильнодіючими отруйними речовинами ;

• Пожежі на господарських підприємствах;

• Затоплення при інтенсивному таненні снігу у весняний період та паводковому розливі річок;

• Стихійні лиха, що спричиняються явищами природи (снігові бурі, смерчі, урагани та ін.)

Про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій радіоактивного, хімічного, бактеріологічного зараження, катастрофічного затоплення та інших видів небезпеки заклад освіти отримає сповіщення від місцевого штабу ЦО по радіо, телебаченню, пресу.

При аварії на атомній електричній станції:

1.Отримавши повідомлення штабу ЦО про аварію на АЕС, необхідно:

• Оповісти працівників і дітей про аварію та можливе забруднення місцевості і поставити завдання із захисту дітей від ураження (відповідальний – завідуючий освіти);

• Укрити дітей в ЗС. За відсутності ЗС або неможливості їх зайняти укрити в приміщенні та провести додатково його герметизацію (затулити вікна, двері, горища, заклеїти в них щілини (відповідальні - вихователі);

• Організувати та провести йодопрофілактику (відповідальна – медсестра);

• Прогнозувати радіаційну обстановку за даними місцевого штабу ЦО (відповідальний – керівник закладу освіти);

• Ввести режим радіаційного захисту (відповідальний – керівник закладу освіти);

• Провести додатково герметизацію харчових продуктів, питної води (відповідальний - зав. їдальні);

• Організувати евакуацію працівників і членів їх сімей згідно з вказівками штабу ЦО (відповідальний – керівник закладу освіти).

При забрудненні ртуттю, її парами:

• негайно повідомити штаб району та санепідемстанцію (відповідальний – керівник закладу освіти);

• вивести дітей із забрудненої території та включити доступ до неї
(відповідальний – керівник закладу освіти);

• зробити механічне вилучення ртуті (зібрати вакуумною від соскою) (відповідальна - медсестра);

• організувати демеркукрізацію та санітарний контроль з її проведенням – утримання парів ртуті в повороті, приміщення після демеркурізації не більш 0,0003 мг/м3)відповідальний – керівник закладу освіти);

• зробити двічі контроль з інтервалом 7 днів за утриманням парів ртуті (відповідальна - медсестра);

• доповісти начальнику райВО (відповідальний – керівник закладу освіти)

1. Отримавши повідомлення про загрозу затоплення від штабу ЦО необхідно:

• зібрати працівників, довести до них обстановку та поставити завдання відповідно до розпорядження штабу ЦО;

• видати попереднє розпорядження щодо організації усіх видів забезпечення можливих дій;

• погодити з місцевим штабом ЦО послідовність та порядок евакуації із зони затоплення;

• зосередити на верхніх поверхах м'який інвентар та наочне приладдя;

• відключити електрику, газ, воду;
• евакуювати працівників і членів їх сімей.

При снігових бурях, ураганах, смерчах та інших стихійних лихах:

1. Отримавши повідомлення про загрозу снігових бурях, ураганах, смерчах та інших стихійних лихах від штабу ЦО необхідно:

• зібрати працівників, довести до них обстановку та поставити завдання відповідно до розпорядження місцевого штабу ЦО;
• організував ати герметизацію приміщення;
• організувати укріплення окремих елементів будинку;
• підготувати засоби аварійного освітлення;
• створити запас питної води, продуктів харчування;
• під час бурі або інших стихійних лих заборонити вихід із приміщення.

При виникненні надзвичайних ситуацій епідемічного характеру:

1.У разі виникнення і розповсюдження групових та масових інфекційних захворювань необхідно:

• забезпечити виконання заходів та рекомендацій органів охорони здоров'я з профілактики попередження інфекційних захворювань (відповідальні - керівник закладу освіти, медсестра);
• посилити контроль за дотриманням гігієни та протиепідемічного режиму у групах, за станом здоров'я дітей з активного виявлення захворювань (відповідальна – медсестра);
• у разі захворювання дитини або працівника негайно ізолювати його та організувати обстеження (відповідальна – медсестра);
• забезпечити захист продуктів харчування та питної води від зараження;
• організувати лабораторну перевірку питної води та продуктів харчування;
• щоденно проводити дезинфікування приміщень, звернути особливу увагу на об'єкти побуту (відповідальна - медсестра);
• посилити контроль з регулярним профілактичним обстеженням працівників їдальні та буфету (зав. Їдальні);
• щоденно доповідати начальнику районного управління освіти про захворюваність (відповідальна медсестра);
• доповісти начальнику райВО про захворюваність у закладі освіти (відповідальний - керівник закладу освіти).

Директор штабу ЦО України встановлено чотири ступені готовності ЦО: повсякденний, воєнна загроза і повний. Введення ступенів готовності ЦО в залежності від обставин може здійснюватись послідовно або відразу вищий, минаючи проміжні.

При повсякденній готовності ЦО здійснюється і забезпечується виконання заходів повсякденного режиму роботи.

Отримавши розпорядження від начальника райВО про перевід ЦО у вищий ступінь готовності, необхідно:

• Зібрати працівників закладу освіти, довести до них обстановку і поставити завдання згідно з отриманням розпорядженням;
• Ввести цілодобове чергування працівників закладу освіти;
• Уточнити заходи на готовність ЦО - воєнна загроза;
• Привести в готовність захисні споруди;
• Організувати прискорене введення в експлуатацію захисних споруд, які будуються за планом поточного року;
• Отримати протигази, індивідуальні протихімічні пакети, медичні аптечки на пункті видачі та зосередити їх у коморі;
• Провести підготовчі заходи із введення режиму світломаскування;
• Провести профілактичні заходи протипожежного захисту;
• Доповісти вищому штабу ЦО про виконані заходи.

Безпека дорожнього руху. Поведінка на вулиці, ознайомлення з правилами дорожнього руху.

В Україні встановлено правосторонній рух транспортних засобів. Порядок початку руху, зміни руху за напрямком, розташування транспортних засобів і пішоходів, вибору швидкості руху та дистанції, обгону та стоянки, проїзду перехресть, пішохідних переходів і залізничних переїздів, зупинок транспортних засобів загального користування, користування зовнішніми світловими приладами, правила пересування пішоходів, проїзд велосипедів, а також питання організації руху та його безпеки регулюються Правилами дорожнього руху, що затверджуються Кабінетом Міністрів України. Учасниками дорожнього руху є особи, які використовують автомобільні дороги, вулиці, залізничні переїзди або інші місця, призначені для пересування людей та перевезення вантажів за допомогою транспортних засобів. До учасників дорожнього руху відносяться водії та пасажири транспортних засобів, пішоходи, велосипедисти, погоничі тварин. Автомобільна дорога, вулиця являє собою частину території, в тому числі в населеному пункті, призначеному для руху транспортних засобів і пішоходів з усіма розміщеними на ній спорудами. Автомобільні дороги, вулиці поділяються на : загального

користування, відомчі та приватні. У місті вулиці та дороги поділяються на магістральні вулиці та дороги, дороги та вулиці місцевого значення .

Учні зобов'язані:

• Вивчати правила дорожнього руху і неухильно дотримуватись їх та інших нормативних актів з питань безпеки дорожнього руху;

• Створювати безпечні умови для дорожнього руху, не завдавати своїми діями або бездіяльністю шкоди підприємствам, установам, організаціям, навчальному закладу і громадянам;

• Виконувати розпорядження органів державного нагляду та контролю щодо дотримання законодавства про дорожній рух.

Пішохід, тобто особа, яка бере участь у дорожньому русі поза пішоходів належать також особи, які рухаються в інвалідних візках без двигунів, ведуть велосипед, мопед чи мотоцикл, везуть санки, візок, дитячий або інвалідний візок), має право:

• на переважний перетин проїжджої частини по позначених пішохідних переходах;

• за відсутності в зоні видимості переходу чи перехрестя переходити дорогу, вулицю, залізничний переїзд під прямим кутом до краю проїжджої частини на дільниці, де вона добре проглядається в обидві сторони;

• вимагати від державних та місцевих органів влади, власників автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів створення необхідних умов для забезпечення безпеки руху.

Учні, вихованці навчального закладу під час знаходження на вулиці за межами навчального закладу зобов'язані:

• рухатися по тротуарах, пішохідних або велосипедних доріжках, узбіччях, а в разі їх відсутності - по краю проїжджої частини автомобільної дороги чи вулиці;

• перетинати проїжджу частину автомобільної дороги, вулиці по пішохідних переходах, а в разі відсутності - на перехрестях по лінії тротуарів і узбіч;

• керуватися сигналами регулювальника та світлофора (переходити тільки на зелене світло для пішохода) в місцях, де дорожній рух регулюється;

• не затримуватись і не зупинятися без потреби на проїжджій частині автомобільної дороги, вулиці і залізничному переїзді;

• не переходити проїжджу частину автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів безпосередньо перед транспортними засобами, що наближаються, поза пішохідними переходами за наявності роздільної смуги, а також у місцях, де встановлені пішохідні чи дорожні огородження;

• стримуватися від переходу проїжджої частини при наближенні транспортного засобу з включеними проблисковим маячком та спеціальним звуковим сигналом;

• не виходити на проїжджу частину із-за нерухомого транспортного засобу або іншої перешкоди, що обмежує видимість, не переконавшись у відсутності транспортних засобів, що наближаються;

Перша медична допомога (див. інструкція № 33)

Заст. директора з НВР М.О. Волощук

Юрисконсульт Т.В. Гайович